

Alenka Bratušek, predsednica vlade O prodaji Mercatorj in poskusnem zajcu , davkih, rdeči zvezdi

Vlada Alenke Bratušek je nastala pred stotimi dnevi v dramatičnih političnih razmerah. Že v prvih dneh se je soočila s še bolj dramatičnim stanjem v slovenskih javnih financah in z velikim pritiskom finančnih trgov in Bruslja. Prehodna vlada ni imela obdobja miru, tako kot obe predhodnici, ki sta morali predčasno končati mandat.

*Tanja Starič,
Miha Jenko,
foto Jure Eržen*

Kljub temu premierka, ki je sicer znova potrdila, da bo šla prihodnjo pomlad v parlament po zaupnico, pravi, da je njena ekipa sposobna delati do konca, torej do rednih volitev leta 2015. Z Alenko Bratušek smo se pogovarjali dan po tem, ko je bilo na ulicah po dolgem času spet nekaj tisoč ljudi, tokrat z zahtevo po ohranitvi javnega zdravstva. Zato je bilo naše prvo vprašanje logično.

Je množičnost protesta napoved, da se po stotih dneh vlade končuje obdobje relativnega miru in se znova začenejo ljudske vstaje?

Ne, tega nisem razumela tako. Po mojem mnenju so protestniki poskušali opozoriti na probleme v zdravstvu, ki dejansko obstajajo. Že pred kakšnim tednom sem povedala, da bomo v začetku julija sklicali sestanek na temo zdravstva, na katerem bodo ministra za zdravje in za finance, Zdravniška zbornica in društva, ki se ukvarjajo s to problematiko. Pogledali bomo, kaj se da narediti na kratek rok, kajti jasno je, da vsega do 1. septembra ne bo mogoče narediti. Skupaj bomo ugo-

tovili, kaj se da narediti hitro. Verjamem namreč, da je rešitve mogoče najti le v pogovoru, v dialogu.

Protestniki zahtevajo predvsem ohranitev javnega zdravstva. Bojijo se, da bo vlada privatizirala zdravstvo. Kakšna je vaša vizija zdravstvenega sistema?

Te bojazni me čudijo, saj nismo nikoli govorili o privatizaciji zdravstva. Treba je javno mrežo narediti bolj učinkovito. Strinjam se, da se da še marsikaj prihraniti in narediti bolje. Govori se o velikih vsotah, celo o 500

Page: 5

Reach: 125000

Country: SLOVENIA

Size: 3043 cm2

2 / 9

milijonih evrov, ki naj bi se izgubljali z javnimi naročili. Korupcija je nedopustna, ne samo v zdravstvu. Toda predvsem zdravstvo bo moralo počistiti v svojih vrstah in take primere takoj prijaviti organom pregona.

Toda saj so javna opozorila bila – od nakupov operacijskih miz do neštetihih aneksov pri gradnjah, denimo Pediatrične klinike ali Onkološkega inštituta, pa se ni zgodilo nič. Zahteve, da pravna država deluje, so tudi stvar izvršne oblasti.

Seveda je nujno, da pravna država deluje, za to pa je treba primere korupcije pripeljati tja, kjer se lahko ukrepa. Na cesti ali v državnem zboru govoriti, kdo je česa kriv, ni pravi način. Vsak primer je treba razčistiti, absolutno sankcionirati in zagotoviti, da se to ne bo več dogajalo. Največ lahko naredi zdravstveni sistem, pri čemer ne mislim samo na zdravnike.

V svoji poslanici ob dnevu državnosti ste zapisali, da se vas državljani ne bodo spominjali zaradi ugodja. Po čem pa se vas bodo?

To besedo sem uporabila zato, ker je zdaj treba sprejemati ukrepe, ki niso najbolj priljubljeni. Toda to je po našem mnenju edina prava pot in tako tudi delamo. Upam, da se me bodo državljani spominjali po tem, da je bil moj mandat prelomnica, ko so se negativni trendi obrnili v drugo smer. Seveda ne morem napovedati, da bomo imeli v zelo kratkem času tri- ali štiriodstotno gospodarsko rast, ampak že če obrnemo trende, bo to veliko.

Konkretno: čez dva dni začne veljati višji DDV. Kaj se bo zgodilo? Lahko v ponedeljek državljani pričakujemo velike podražitve?

Na sestanku na trgovinski zbornici sem apelirala, naj trgovci dviga DDV ne prelivajo v cene, vsaj v celoti ne. Sploh za tiste artikle, ki sodijo v nižjo stopnjo DDV in med

Marsikje berem, da zdaj pričakujejo od mene, da bom rekla, ne, Mercator se ne sme prodati. Ko bi čez nekaj mesecev ugotovili, da ni druge rešitve in bi Mercator prodajali za pol današnje cene, pa bi od mene zahtevali odgovornost. Zato vztrajam, da moramo te odločitve prepustiti gospodarskim družbam in njihovim poslovodstvom, ki se morajo zavedati pomena svojih odločitev in svoje odgovornosti pri tem. Če se jih ne, pa ne smejo biti tam, kjer so.

Page: 5

Reach: 125000

Country: SLOVENIA

Size: 3043 cm2

3 / 9

osnovne dobrine. Težko napovem, kaj se bo zgodilo 1. julija, mislim pa, da bi proizvajalci in trgovci lahko našli kompromis in prevzeli nase del tega bremena, da ne bi trpela potrošnja. Upam in verjamem, da se oboji zavedajo, da so na koncu odvisni od potrošnikov. Če ti ne bodo kupovali blaga, bodo izgubili vsi. Moram pa znova poudariti, da tudi z zvišanim DDV ne odstopamo veliko od evropskega povprečja pri stopnjah DDV.

No, država pri nadzoru cen ni povsem nemočna. Ali imate kot vlada kakšen načrt, kako boste preprečili dvig nadzorovanih cen in s tem inflacijske pritiske?

Pri bencinu imamo formulo, pri kateri težko kaj spremenimo ...

Kaj pa cene komunalnih storitev?

Teh pa ne spreminja država, ampak so v pristojnosti posameznih občin. Država jih lahko samo korigira z vidikom inflacije. Tudi župane bom pozvala, naj dviga DDV vsaj v celoti ne prelijejo v dvig cen. Zavedam se, da vsaka podražitev boli prebivalce. Dvajsetodstotni DDV se bo dvignil za dve odstotni točki. To ne pomeni, da bo določena cena, ki je danes 100, potem avtomatično 102, pač pa se bo lahko toliko dvignil le 20-odstotni del, če bi pač vse prelili v cene. Vendar verjamem, da se to ne bo zgodilo. Prav pri trgovcih, čeprav so mi tako kot drugi potarnali, da tako ne gre, so marže kar velike in bi se dalo kaj privarčevati, še posebej, ker je tudi s spremembo cene kar nekaj stroškov. Seveda pa lahko na koncu potrošniki preverjajo med posameznimi trgovci in se odločijo za nakup kje drugje, kjer bi cena ostala enaka.

Dvignjeni stopnji DDV gresta v paketu z rebalansom državnega proračuna, ki ga je sprejela vlada in je zdaj na poslanskih klopeh. Po moji oceni gre za rebalans preživetja, ki na eni strani krči naložbe in gospodarske spodbude, na drugi strani pa povišuje davke in s tem še povečuje gospodarski zastoj. Lani, ko ste bili v opoziciji, ste pri proračunu marsikaj očitali prejšnji vladi, zdaj pa sami počnete praktično isto. Kako to pojasnjujete?

Lani smo vladi očitali, da se ne bo dalo ukrepati samo z varčevanjem ...

Seveda, vi pa poleg varčevanja še dvigujete davke, kar še bolj duši gospodarstvo.

Če bi mi šli po isti poti, bi morali odhodke, torej pravice, zmanjšati za približno 400 milijonov evrov, in to v polovici leta, kar je praktično nemogoče. Proračunski primanjkljaj dvigujemo od popolnoma nerealno

ocenjenih treh odstotkov BDP v sprejetem proračunu na 4,5 odstotka BDP. Zadolžujemo se drago, nazadnje po 5,5-odstotni obrestni meri. Po moji oceni je to največ, kar si lahko ta čas privoščimo. Zato je rebalans takšen, kakršen je.

Očitajo mi, da preveč varčujemo, pa tudi, da nič ne varčujemo. Očitno ubiramo neko srednjo pot. Tudi ko sem bila v opoziciji, sem vedno nasprotovala samo varčevanju in sem predlagala kombinacijo varčevanja in dviga davkov. To zdaj počnemo. Je pa res, da v tem trenutku dobrih rešitev ni. Po naši oceni smo izbrali najmanj slabo. Mislim, da bomo za gospodarstvo največ naredili, če bomo zelo hitro sanirali bančni sistem. Gospodarstveniki pravijo, da je največji problem pridobiti vire financiranja, tudi za dobra podjetja. S hitro sanacijo bank in očiščenjem bančnih bilanc bomo zagotovili kapitalsko ustreznost bank in te bodo morale spet začeti servisirati gospodarstvo. To je njihov osnovni namen, sicer ne vem, čemu služijo.

Vlada je obljubila, da bodo prve slabe terjatve prenesene na slabo banko do konca junija. Ali se bo to zgodilo (pogovarjali smo se v sredo, 26. junija)?

Prepričana sem, da se bo zgodilo za majhen del, če ne do konca junija, pa vsaj v začetku julija. Posebej poudarjam, da bo to majhen delež, za katerega ne potrebujemo soglasja evropske komisije.

Kako majhen delež – v številkah – bo to?

V razmerju do dobre milijarde evrov, ki naj bi jih prenesli, zelo majhen. Sicer pa v Bruslju že kakšen mesec na soglasje evropske komisije čaka paket slabih terjatev največje banke, NLB. Upam, da bodo na komisiji delali vsaj tako hitro, kot smo delali mi, in da bomo soglasje za prenos terjatev dobili v najkrajšem možnem času.

Prejšnji teden so gospodje z vodstva slabe banke (DUTB) povedali nekoliko drugače: da bo najprej, do konca tega meseca, prenesen prav ta veliki paket slabih terjatev iz NLB, ki je bil nekoč vreden dve milijardi evrov. Vi pa v nasprotju z njimi kot prvega omenjate neki manjši paket. V čem je to neskladje med vami?

Tu ni nobenega neskladja. Tudi oni vedo, da čakamo na soglasje Bruslja, brez katerega prenosa ne smemo narediti.

Kaj vse je v tej veliki vreči terjatev NLB? So to terjatve NLB do finančnih holdingov, gradbincev, so tu SCT, Vegrad, Pivovarna

Page: 5

Reach: 125000

Country: SLOVENIA

Size: 3043 cm2

4 / 9

Laško, Stožice, Grep, Electa itd.?

Ne vem, ali je ta dokument javen. Kot ste povedali, gre za terjatve po posameznih segmentih, panogah, za zadeve, ki so v stečajnih postopkih. Ne vem, ali so v paketu tudi Stožice, Pivovarna Laško in drugi, ki jih omenjate. To so zelo konkretni primeri, o katerih ne morem govoriti javno.

“

Očitajo mi, da preveč varčujemo, pa tudi, da nič ne varčujemo. Očitno ubiramo neko srednjo pot. Tudi ko sem bila v opoziciji, sem vedno nasprotovala samo varčevanju in sem predlagala kombinacijo varčevanja in dviga davkov. To zdaj počnemo. Je pa res, da v tem trenutku dobrih rešitev ni. Po naši oceni smo izbrali najmanj slabo.

Povedala sem že, da če se bo Zoran Janković odločil za kandidaturo, sama zagotovo ne bom kandidirala. Dejstvo je, da Pozitivne Slovenije brez Zorana Jankovića ne bi bilo. So se pa kasneje stvari spremenile in treba je živeti s tem.

Davkoplačevalce to zanima, saj bomo na koncu vse to plačali prek višjih davkov ali kako drugače.

Se strinjam in prav je tako. Ko bo prišlo do prenosov teh terjatev na DUTB, bomo ljudi vsekakor seznanili s tem.

Kot izhaja iz razkritega dokumenta Banke Slovenije, je osem slovenskih bank dalo približno 200 milijonov evrov (od tega samo NLB prek 100 milijonov evrov) slabo zavarovanih ali nezavarovanih posojil štirim podjetjem (Grep, Energoplan, Gradis G, Electa), ki so povezana s projektom Stožice in županom Zoranom Jankovićem. Ta je, kot je dejal, zahteval nekatera taka posojila tudi z argumentom, da bodo Stožice najboljši trgovski center. Kakšno finančno breme je v tem kontekstu za vas gospod Janković?

Podatkov, ki jih navajate, ne poznam. Ko sem bila predsednica parlamentarne komisije za nadzor javnih financ, sem dobila poročilo Banke Slovenije, a v njem so bili razvidni samo zneski, podatki o imenih podjetij pa so bili zakriti. Načeloma ves čas zastopam stališče, da morajo tisti, ki so namenoma dajali slabe kredite, za to odgovarjati. Seveda pa ni nujno, da je bil vsak kredit, ki je danes slab, videti slab tudi leta 2007 ali 2008. Gospodarski položaj je bil tedaj drugačen, banke so imele celo preveč likvidnosti, zato so čezmerno servisirale gospodarstvo. Vsak primer je treba preveriti: če so že tedaj podatki pokazali, da je posojilo slabo, ali če je bilo dano na kakršnokoli intervencijo, morajo tisti, ki so to počeli, za to odgovarjati. Zato pa imamo pravosodni sistem, ki edini lahko obsoja ljudi v Sloveniji – in nihče drug. Ne politiki, ne mediji in ne ljudje kar tako.

No, pri zaslužnih za kasnejša slaba posojila moramo omeniti še finančne holdinge, tajkune, gradbince, RKC, nadzorne svete in uprave NLB in drugih državnih bank, politične pritiske, pretekle finančne ministre, premilega regulatorja Banko Slovenije. Imamo cel kup imen, povezanih s temi skoraj osmimi milijardami slabih terjatev – katerih reševanje bo terjalo tolikšne vsote denarja, da gre za svojevrsten zločin nad narodom. Bo kdo za to odgovarjal, boste sprožili kakšne sodne postopke?

V bankah že tečejo forenzične preiskave in postopki bodo tekli tudi v prihodnje.

Od kod, iz katere vreče, bo vlada zdaj vzela 500 milijonov evrov za dokapitalizacijo NLB in 400 milijonov evrov za NKBM?

V rebalansu državnega proračuna smo zagotovili denar za dokapitalizacijo.

Bo to denar iz državnih depozitov v

Page: 5

Reach: 125000

Country: SLOVENIA

Size: 3043 cm2

5 / 9

bankah?

Finančni minister je povedal, da smo z zadolževanjem pred mesecem in pol pokrili tudi te potrebe. Zato zdaj ne bo treba spet iskati denarja na trgu. Moram pa poudariti, da se ne zadolžujemo za vsak namen posebej, recimo za pokojnine, plače ali dokapitalizacije bank. V vsoti, za katero smo se letos in lani zadolžili, je denar tudi za dokapitalizacije bank.

Torej, kot pravite, je denarja dovolj. Pa vendarle – je še vedno aktualna uvedba tako imenovanega kriznega davka?

Povedali smo, da se bo treba znotraj koalicije dogovoriti za kar nekaj ukrepov – za to, da krizni davek ne bo potreben. To je ključna naloga vlade do jeseni. Da pogledamo stvari realno in ugotovimo, kaj je še mogoče oklestiti. Večina ministrov, recimo, pravi, da je pri javnih naročilih kar nekaj rezerve. Ne bi pa bilo pošteno danes reči, da je ta davek pozabljen.

Vlada je na dopisni seji znižala porodniška nadomestila in nadomestila za brezposelne. Na to se je ostro odzval del civilne družbe, ki je pričakoval, da bo z vašo vlado konec varčevalne politike. Zakaj takšen ukrep in kaj še lahko pričakujemo?

Ne drži, da je vlada te ukrepe sprejela potihem. Predstavili smo jih na ekonomsko-socialnem svetu v okviru programa stabilnosti in nacionalnega reformnega programa. Zato vedno poudarjam, da v rebalansu ni novih ukrepov. Sama sem se sicer zavzela za prehodno obdobje. V parlamentu je še možen dogovor, da ti ukrepi ne začnejo veljati takoj, tako da imajo ženske možnost in pravico odločanja. Tudi ne gre za znižanje porodniških nadomestil v celoti. Omejujemo samo nadomestilo za prve tri mesece porodniške na dve povprečni plači, za naprej pa omejitve tako in tako že veljajo. Ukrep je predlagala ministrica za delo, z argumentom, da je to edini prejemek iz državnega proračuna, ki še ni bil limitiran.

Očitajo vam, da delate enako kot predhodniki, da ste samo povzeli program Janševe vlade. Ali to pomeni, da mora vsaka vlada delati to, kar zahtevajo v Bruslju, ne glede na to, ali je leva ali desna?

S tem se ne strinjam. Sedanja opozicija trdi, da delamo vse narobe, torej težko trdimo, da smo enaki Janševi vladi. Tudi kot opozicijska poslanka sem vedno trdila, da je najpomembnejša javnofinančna konsolidacija. Vprašanje je le, v kakšnem roku. Prejšnja vlada je želela v zelo kratkem času, mi pa bomo to obdobje podaljšali. Oni so zagovarjali varčevanje, posege v javno

zdravstvo, šolstvo in pokojnine, mi pa pravimo, da je treba ukrepati na obeh straneh, torej tudi dvigniti davke. Mislim pa, da se vsi, levi ali desni, v Sloveniji strinjamo, da se v nedogled ne moremo zadolževati.

Na katere ključne gospodarske panoge bi se morala Slovenija zdaj opreti? Vemo, da recimo Nemci še posebej razvijajo avtomobilsko industrijo.

Ne gre samo za eno panogo, pomembno je, da imamo uspešna podjetja. Sicer pa bi izpostavila turizem, o katerem mislim, da še nismo izčrpali vseh možnosti. Obiskovalci iz tujine so nad našo deželo navdušeni. Indijska predsednica parlamenta je dejala, da so naša majhnost, lepota in čist zrak zanje nekaj izjemnega. Med našimi paradnimi konji so še avtomobilska industrija, Gorenje z belo tehniko in Krka s farmacijo. Bolj bi morali izpostaviti dobra mala in srednja podjetja. V Mariboru sem obiskala podjetje Tehcenter, kjer so mi povedali, da si želijo zaposliti ljudi, pa jih ne morejo dobiti – ob tem, da imajo zaposleni s srednješolsko izobrazbo pri njih povprečno plačo 1900 evrov.

Je vaša ideja o velikem gradbenem podjetju, Primorju, ki bi ga podprla vlada, še vedno v igri?

Če bomo zagnali večje investicijske projekte, bi bilo to smiselno. Nisem govorila o novem podjetju, pač pa o oživitvi blagovne znamke, s katero so povezane reference in znanje. To bi morali zagotoviti, da bodo tudi dela, ki se bodo tu izvajala, ostala doma. Če bomo vse javne razpise dali delati na Hrvaško, Avstrijo ali Italijo, ne bomo zaposlili prav veliko domačih delavcev.

Tako podjetje bi moralo biti v lasti države le omejen čas, že danes pa bi morali jasno povedati, da bo to podjetje privatizirano. Edini cilj je, da bi čim več dela ostalo tukaj, nič drugega ni zadaj. Strinjam pa se, da z državnim denarjem nikakor ne smemo reševati lastnikov.

Kaj pa recimo trebanjski Trimo, kjer imajo podobne probleme ob siceršnjem velikem tržnem potencialu?

V tem podjetju se, po mojih informacijah, še pogovarjajo z bankami. Treba je vedeti, da so tudi banke gospodarske družbe, ki imajo in morajo imeti svoje interese. In tudi za gospodarstvo ni dobro, da so banke prevelike lastnice vsega. Zdaj bomo prek slabe banke postali lastnik enormne količine slovenskega gospodarstva. Že danes nam mora biti jasno, da bo to prodano v dolednem roku. Da ne bo spet očitkov, ko bomo prodajali to premoženje.

**Privatizacija je eno osrednjih političnih vprašanj v državi. Vam in vaši vladi očita-
jo, da prodajate srebrnino, kolikor jo je pač**

ostalo. Za začetek, kaj ste se glede Mercatorja pogovarjali s predsednikoma uprav Mercatorja in Pivovarne Laško Tonijem Balazičem in Dušanom Zorkom? Ali ste tam dali zeleno luč za prodajo Mercatorja?

Če dovolite, bi vas dopolnila. Glede Mercatorja sem se večkrat pogovarjala z več ljudmi, ker je to pomembno vprašanje in moram kot predsednica vlade poznati različne scenarije za državo. Na sestanku, ki ga omenjate, smo se pogovarjali štirje, tudi poslanec SD Matjaž Han, ki je zelo dobro seznanjen s problematiko Pivovarne Laško in ga kot poslanca, ki prihaja s tega konca Slovenije, skrbi usoda podjetja. Verjetno vam je zdaj še bolj jasno, da tam nisem dala ne zelene ne rdeče luči za ta posel. Nihče tega od mene niti ni pričakoval. Tu gre za usodo 25.000 delovnih mest: 24.000 v Mercatorju in tisoč v Pivovarni Laško. Mercator je bil tudi na mojo žalost leta 2005 prodan tako, da se danes spet ukvarjamo z njim. Kot sem povedala, bi tisti, ki so osemkrat preprečili prodajo Mercatorja, tudi če so to storili iz političnih razlogov, morali imeti plan B in se deveta prodaja sploh ne bi smela začeti. Naš problem je, da nekaj začnemo, ko pa pridemo do konca in kupec izpolni pogoje, rečemo ne, kar je neodgovorno.

Sestanek, o katerem govorite, je bil sklican izključno zato, da bi ugotovila, do kdaj lahko zdržita obe podjetji, če se nič ne zgodi. Pokazalo se je, da Pivovarna Laško ne prav dolgo. Ne vem, ali obstajajo še kakšne rešitve, razen prodaje Mercatorja, brez posega države. Dejstvo pa je, da bi, če bi morala država intervenirati – z ministrom za finance smo preigrali tudi reševanje prek slabe banke – za vsak tak prenos potrebovali soglasje evropske komisije. In če obstaja kupec, tega soglasja verjetno ne bi dobili. Plana B tako nimamo. Plan C pa je stečaj enega od njih ali celo obeh – to bi bilo najslabše, kar se lahko zgodi.

Da poudarimo: Mercatorja in Pivovarne Laško.

Tako je. Potem bi šele valili krivdo name in na vlado, češ da nismo pravočasno predvideli, kaj se bo zgodilo. Na sestanku sem se torej le seznanila z razmerami, seveda pa sem omenila tudi dvig DDV. Pred tem sem dobila pismo malih delničarjev, ki se absolutno zavzemajo za prodajo. To je vse. Sicer pa se mi načeloma ne zdi prav, da se v dve tako veliki družbi, kot sta NLB in Pivovarna Laško, pri posamičnih odločitvah vmešava politika.

Od osme prodaje Mercatorja, ki jo je preprečila tedanja uprava AUKN (Dagmar

Komar, Marko Golob) v navezi s tedanjim ministrom za finance iz vrst SD Križaničem, je cena delnice Mercatorja padla za skoraj polovico, kupnina se je zmanjšala za več sto milijonov evrov. Boste od koga terjali odškodnino za to? Vam povzroča kaj težav, da je ta politična opcija v vladi?

Mercator ni bila edina taka odločitev. Kot nadzornica NKBM sem eno spremljala zelo od blizu. To je bila tedanja dokapitalizacija NKBM, ki je odnesla 45 milijonov evrov, ki bi sicer šli v proračun. O tem, ali bomo šli iskat odgovornost za nazaj, nisem razmišljala. In tudi ne vem, kdo na NLB je tedaj preprečil odločitev, da se proda Mercator po 220 evrov.

Ne, nekdo je to preprečil upravi NLB, zato je odstopil tedanji predsednik uprave Božo Jašovič.

No, to je vmešavanje politike, ki je zame nesprejemljivo. Marsikje berem, da zdaj pričakujejo od mene, da bom naredila enako. Da bom rekla, ne, Mercator se ne sme prodati. Ko bi čez nekaj mesecev ugotovili, da ni druge rešitve, in bi Mercator prodajali za pol današnje cene, bi od mene zahtevali odgovornost. Zato vztrajam, da moramo te odločitve prepustiti gospodarskim družbam in njihovim poslovodstvom, ki se morajo zavedati pomena svojih odločitev in svoje odgovornosti pri tem. Če se jih ne, pa ne smejo biti tam, kjer so.

Strah in skrb glede na pretekle izkušnje sta pri prodaji državnega premoženja logična: kdo bo prodajal, kdo lahko pri tem zasluzi, ali bo prodaja transparentna.

Moja prva zahteva je, da mora biti prodaja transparentna. Vse pristojne institucije bomo pozvali, naj sodelujejo pri tem. Protikorupcijsko komisijo bomo prosili za sodelovanje in če bo treba, bo vlada sprejela dodatne sklepe za večjo transparentnost. Zavedam se, da so ljudje izgubili potrpljenje in da bomo, tudi če bo obstajal samo sum, da je šlo kaj narobe, res zavozili.

Nikakor ne bomo prodajali premoženja pod ceno. Mi imamo ocene, koliko je vredno premoženje, vendar jih javno ne razkrivamo, da si ne bi poslabšali pogajalskih izhodišč. Postavili si bomo meje, pod katere ne bomo šli, ker nam v tem trenutku res ne gre tako slabo, da bi morali vse razprodati. Zato se zavzemamo, da bi obdobje v slabi banki podaljšali, ker je prodaja pod časovnim pritiskom res lahko razprodaja.

Tretji cilj je, da najdemo strateškega partnerja, ki bo zagotovil prihodnost podjetju, ne pa da ga bo po nakupu zaprl, kot se nam je skoraj zgodilo v Peku.

Page: 5

Reach: 125000

Country: SLOVENIA

Size: 3043 cm2

7 / 9

Minister Čufer je napovedal, da so v prvi spremembe zakona, s katerimi bi podaljšali čas delovanja slabe banke s petih na deset let in omogočili vstop zasebnih investitorjev. Ali to še drži?

Še. Ali je deset let prava meja, še ne vemo, vsaka časovna omejitev je lahko problematična. Mislim, da bi bilo dobro, da bi lahko vstopili v slabo banko tudi zasebni investitorji, vendar tega še nismo koalicijsko uskladili.

Koalicija je, če sodimo po javnih izjavah SD in njenega predsednika Igorja Lukšiča, komaj preživela prvi paket privatizacije. Novih paketov ne bo, kot ste povedali, bo pa vlada pripravila strategijo. Bo o tem sploh mogoče politično soglasje v koaliciji ali lahko ta na tej točki celo razpade?

Ne, prepričana sem, da bomo dosegli politični konsenz. Sama nisem videla take drame ob prvem paketu prodaje, kot so jo videli mediji ...

No, izjave socialnih demokratov so že kazale tako.

Tudi v koalicijski pogodbi smo se dogovorili, da bomo šli v prodajo vsaj enega večjega podjetja. V prvem paketu je poleg NKBM eno večje podjetje, Telekom. Tudi druga podjetja so pomembna, ampak so manjša. Torej nismo kršili dogovora, morda pa je bila moja napaka, da se nismo koalicijsko sestali in dogovorili, preden je bil paket potrjen na vladi. Danes bi naredila drugače, verjamem pa, da bi bil rezultat enak.

V svoji poslanici ste napisali, da ste v prvih stotih dneh usmerili vse sile v to, da se ne bi zgodilo najhujše. Kaj ste mislili s tem: da Slovenija ne bi bila prisiljena zaprositi za pomoč in bi v državo prišla trojka?

Še bolj kot prihod trojke sem imela v mislih možnost, da bi proti Sloveniji uvedli program za odpravo makroekonomskih neravnovesij, ki ga EU še ni nikjer preizkusila. Bili bi poskusni zajčki. Dobili bi zahteve, kaj moramo storiti, ne pa tudi denarja. S trojko pridejo zahteve in obveznosti, pa tudi pomoč in denar. Res smo vložili veliko truda, da se to ni zgodilo. Mislim, da je vlada v Bruslju pridobila kredibilnost, ker nismo veliko obljubljali, kar pa smo, smo naredili.

Evropska komisija nam je 29. maja naložila, da do 1. oktobra sprejmemo ukrepe za odpravo proračunskega primanjkljaja in o tem poročamo Bruslju. Kaj smo že naredili in kaj še bomo?

Prvi oktober ni čisto fiksni datum. Do takrat bodo recimo preverili, ali smo dvignili DDV, ali smo sklenili dogovor s sindikati, to, kar smo obljubili in smo že storili.

Ampak minister Čufer je napovedal poseg v pokojnine.

Jasno sem povedala, da letos posegov v pokojnine ne bo.

Potem minister ni bil dobro obveščen?

Seveda je bil. Tudi on ni govoril o letošnjem letu. Če ne bo pripravljenosti za določena nižanja, pa ne govorim ravno o

Page: 5

Reach: 125000

Country: SLOVENIA

Size: 3043 cm2

8 / 9

pokojninah, bo uveden krizni davek. Tu ni skrivalnic. Upam torej, da bomo dosegli soglasje o ukrepih, kakšni bodo, pa bo odvisno tudi od gospodarske aktivnosti. Dejstvo je, da je javnofinančno konsolidacijo treba izpeljati, 4,5-odstotni primanjkljaj pri več kot petodstotni obrestni meri težko vzdrži katerikoli projekt, ne samo slovenska vlada.

Ne želim prejudicirati in razlagati vsakega koraka posebej. Enako je bilo, ko smo se odločali o DDV in kriznem davku. Mediji so nas obtožili, da smo si premislili, pa ni res. Imeli smo več rešitev na mizi, izbrali pa smo DDV na podlagi podatkov, zakaj je to bolje. Tako bomo delali tudi naprej.

Pod črto: v letu, preden boste šli po zaupnico v parlament, v Slovenijo ne bo prišla trojka? Ali pa je ta že v Sloveniji?

No, potem je trojka pri nas že, odkar smo v EU. Misije mednarodnega denarnega sklada so vsako leto v Sloveniji, evropska komisija nas je redno spremljala, enako velja za ECB.

Ampak zdaj je ta prisotnost okrepljena.

Zaradi razmer, ne samo pri nas, je to logično. Trojke pri nas ni, je pa pogled na Slovenijo okrepljen, a nič bolj kot v drugih državah.

Ste zadovoljni z ministrom za gospodarstvo Stankom Stepišnikom?

Ko ne bom več zadovoljna, ne bo več minister.

Potem verjetno velja isto za vašega državnega sekretarja Gašperja Gašperja Mišiča?

Za vse, ki so bili imenovani na moj predlog, velja enako. Ne bom predsednica vlade, ki bi po koncu mandata ocenila, da je bil moj minister za gospodarstvo najslabši v zgodovini Slovenije.

Kako trdna je koalicija? Bi lahko zdržala do konca mandata?

Naš prvi cilj je eno leto.

Torej še drži, da boste šli spomladi po zaupnico?

To sem obljubila in besede ne bom prelomila. Mislim pa, da smo vse stvari, tudi če je bilo navzven videti drugače, v koaliciji reševali zelo uspešno. Veliko bomo še lahko naredili, seveda pa bo moral vsak nekoliko odstopiti od svojih strankarskih interesov. Tudi Pozitivna Slovenija je že.

Prej smo govorili o tem, kolikšno finančno breme je za vas Zoran Jankovič. Zanima naju tudi, kolikšno politično breme je ustanovitelj PS?

V tem trenutku se s tem ne ukvarjam. Zdaj je pomembno, da delamo tisto, kar je pomembno za državo, tudi če to ni najboljše za stranko. Vsi v vladi in parlamentu se

zavedamo, da je določene stvari v Sloveniji treba izpeljati, čeprav bi se morda raje temu izognili. Doslej se nam je v PS uspelo o vsem dogovoriti.

Sprašujem vas tudi zato, ker je trdnost položaja predsednika vlade odvisna od politične podpore koalicije in stranke. V tem smislu dejstvo, da PS nima »uradnega« vodje, za vas ni dobro. Lahko poveste, kdaj bo kongres in ali se boste, če se bo Zoran Jankovič potegoval za mesto predsednika, res umaknili?

Povedala sem že, da če se bo Zoran Jankovič odločil za kandidacijo, sama zagotovo ne bom kandidirala. Dejstvo je, da Pozitivne Slovenije brez Zorana Jankoviča ne bi bilo. So se pa kasneje stvari spremenile in treba je živeti s tem. Upam, da se vsi zavedamo, kaj je najbolje za stranko in državo. Kongres bo vsekakor najkasneje pred volitvami.

Pred evropskimi?

Pred volitvami. Mislim, da imam podporo v stranki in med poslanci, zato nisem posebej obremenjena s tem, da nisem bila izvoljena na kongresu. Se pa zavedam, da je zato lahko moj položaj šibkejši.

V kakšnem odnosu ste s predsednikom SD Igorjem Lukšičem? Pravite, da v boljšem, kot je videti navzven?

Absolutno. Vsak teden imamo sestanek, na katerem se predsedniki usklajujemo in dogovorimo. Tudi o prodaji premoženja smo se pogovarjali trikrat. Vzdušje v koaliciji je zelo dobro.

Kaj pa s prvakom SDS Janezom Janšo? Vemo, da ni prišel na nekaj sestankov, ki ste jih sklicali, po sodbi v primeru Patria je napovedal pravni in politični boj z vsemi sredstvi. To je mogoče razumeti tudi kot napoved, da opozicija ne bo podprla nobenega predloga vlade več.

Po moji oceni je nedopustno, da katerikoli politik tako komentira odločitve drugih organov, ne le pravosodnih. Noben politik, ne levi, ne desni, si tega ne bi smel dovoliti. Upam, da bodo v opoziciji znali presoditi, kaj je za državo dobro, in to podpreti. Vsekakor pa delitve, ki jih ustvarjajo, niso dobre za državo.

V svoji poslanici ste kot enega največjih dosežkov prvih stotih dni navedli umiritev političnih razmer. Ampak znova je vse na dnevnem redu: rdeče zvezde, očenaš v parlamentu, bojkot proslave. V slovenski politiki je vse tako, kot je bilo, samo še ostreje.

Ne bi rekla, da je vse tako, kot je bilo. Na proslavi je manjkala samo ena stranka. Sama sem se lani, čeprav se nisem strinjala, da so izbirali, kdo lahko sodeluje in kdo ne,

Page: 5

Reach: 125000

Country: SLOVENIA

Size: 3043 cm2

9 / 9

proslave udeležila. Tudi v državnem zboru. Proslava in državni prazniki ne smejo biti poligon za politične prepire, ne enih ne drugih. Tisti, ki se ne morejo sprijazniti z našo zgodovino, katere del je tudi rdeča zvezda, ne morejo krojiti naše prihodnosti. Časi so taki, da bi se morali ukvarjati s prihodnostjo, ne pa z zgodovino. Izjave mladih, ki so se rodili po letu 1990, kažejo, da jih ne zanima prav veliko, kaj se je dogajalo pred 60 leti, jih pa skrbi prihodnost. To bi morala biti naša stična točka.

Napovedala sem, da ne bom odpirala ideoloških tem, in jih res ne bom. Ampak enkrat bi pa morali tudi ta delček zgodovine spraviti na svoje mesto in potem gledati naprej.

Janša pravi, da ste kršili ustavo, ker ste sodelovali na proslavi, na kateri so bile tudi rdeče zvezde. Ali to morda pomeni, da vas čaka ustavna obtožba?

No, potem jo je večkrat kršil tudi on, ker samo lani ni bilo rdečih zvezd na proslavi. Ustave vsekakor nisem kršila. Niti Janez Janša niti kdo drug si ne sme prisvajati tega, kar se je zgodilo pred 22 leti. On ni edini zaslužen, čeprav je imel pomembno vlogo, ki mu je nihče ne oporeka, da je Slovenija danes država.

Kdaj bo v Sloveniji konec krize?

To je vprašanje za milijon dolarjev. Jaz pa verjamem, da se bodo z ukrepi, na prvem mestu s sanacijo bank, prvi učinki pokazali že prihodnje leto. To ne pomeni, da bo krize konec, bo pa začetek resnega reševanja in s tem bo tudi konec krize bližje.

In kdaj bodo parlamentarne volitve?

Ne bom prejudicirala. Politična stabilnost je ena od stvari, ki bi si jo morali v državi najbolj želeli. Ko je minister za finance v tujini iskal vire za proračun, jih je najbolj skrbela prav politična nestabilnost v Sloveniji. Če bomo delali dobro, če bodo ljudje zadovoljni, verjamem, da bomo lahko v dobro države delali naprej.

